

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“

(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stope 16 para, a zastareni para 20.

Pitanje za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novice treba šaliti Uredniku Objavitelju Dalmatinskog u Zadru.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Pregovori o miru s Rusijom.

BREST-LITOVSK, 30. U današnjoj plenarnoj sjednici, koja se držala pod predsjedanjem velikog vezira Talaat paše, saopšto je Kühmann, da je bavarska državna vlada, dogovorno sa državnim kancelarom i Carem, poslala u Brest-Litovsk na pregovore bavarskog državnog ministra grofa Pödewilisa kao svog predstavnika, koji se oslad broji kao član njemačke delegacije.

Ta Trockij je saopšto, da će u daljim pregovorima učestvovati i pučki komesar za državni posledi Kareljin; drugi se promjena u sastavu ruske delegacije sastoji u tome, što će dva člana ukrajinske pučke republike učestvovati u ruskoj delegaciji. Vlada Sovjetskog ukrajinskog pučkog republike odaslala je tri člana na pregovore o miru, od kojih je jedan, biva pučki povjerenik Satonskij, ostao u Petrogradu, gdje je stupio u vladu vijeća pučkih povjerenika. Ostala dva, i to predsjedatelj ekzekutivnog odbora Medvedov i pučki državni tajnik za vojničke poslove Šahraj, nalaze se u Brest-Litovskome kao učesnici u ruskoj delegaciji. Ova činjenica, reče Trockij, od velike je važnosti za dalji tok pregovora te predočuje ukrajinske prilike.

Ukrainска vijeća Sovjetu a svoj se Ukrayini odlučno bore protiv Kijevske Rade. U ovim bojevinama vijeće su odnijela pobedu u mnogim dijelovima Ukrajine; ona postupaju u potpunom sukladju s petrogradskim vijećem pučkih povjerenika. Čitava kolina ugljanika Doneskog područja, cijela metalurgička okolina Jekaterinoslavu i Harcovsku i Doltsavsku guberniju u rukama su ukrajinskih Sovjetâ. U ostalim krajevima Ukrajine moć Sovjetâ raste, a utjecaj Kijevske Rade nestaje. Onog dana kad je Trockij kreće iz Petrograda, stigao je iz Kijeva telegram, da je Kijevsko generalno tajništvu dalo ostavku.

Jos se ne zna, kako se ova kriza Kijevske vlade rješila i kako će ona utjecati na delegaciju gospodine Holubović; ali po svemu tome jasno je, da mir koji bi se u današnjim prilikama sklopio sa delegacijom Kijevskog tajništva, ne bi se mogao smatrati kao mir sa ukrajinskom republikom.

Sada u Petrogradu saboře se opći ruski kongres Sovjetâ, na kojem su zastupani i ukrajinski Sovjeti, i na kojem se jednodušno udaraju federalni temelji za rusku republiku. Učestvovanje predstavnika ukrajinskih pučkih tajnika u ovdješnjoj ruskoj delegaciji odgovara potpuno prilikama koje vladaju u ruskoj republici. Njegova — Trockijeva — delegacija ništa ne privara daljem sudjelovanju delegacije gospodine Holubović u pregovorima o miru; svakako mogu se priznavati samo one pogodbe sklopljene s Ukrayinom, koje će formalno potvrditi vlada federalne ruske republike.

Da to predstavnik ukrajinske republike Sevitokij, koji bješe ostao u Brest-Litovskome, reče, da se izjava o stajalištu njegove delegacije prema Trockijevoj izjavi mora odgoditi do povratka ostalih članova delegacije.

Kühmann odgovori u ime savezničkih delegacija, da bi on odgodio raspravu o Trockijevim izjavama do povratak delegacije Kijevske Rade.

LOKIS.

Napisao Prosper Mérimée.

(Nastavak).

Evo, grof mi reče njemački, primjera lokalne šare (couleur locale); vještica čara zmiju pod kapom ispred učena profesora i litvanskog plemića neznanice. Ovo bi bio lijep predmet za sliku života (tableau de genre) kod Vašega sunarodnika Knaus... Jeli Vas želja da Vam vraća? Eto Vam lijepe prigode.

Odgovoril mu, da ne mislim nipošto podupirati takove običaje. — Volim je upitati, dodao, zna li što potanko o čudnovatoj prići o kojoj ste mi govorili. — Bako, rekoh starici, nijesi li čula govoriti o nekakvu preoijelu ove šume gdje živine među sobom žive, i ne značu da lijuški vlađanje?

Baba mahnu glavom, i svojim podsmijehom polu budičastijem, poluzlobnijem: — Odande dolazim, reče. Živine su kralja izgubile. Umro je Nobl, lav; živine hoće da izaberu drugoga kralja. Hajde onamo, može biti da budeš kralj.

— Šta govoris, bako? zavika grof, krepeću se od smijeha. Znaš li dobro s kim govoris? Ti dakle ne znaš da je gospodin... (kako bih gjavila žmuški rekao profesor?) gospodin je veliki učenjak, mudrac, vaidelot!).

Baba ga pomjivo razgleda. — Krivo imam, reče, ti bih imao onamo otici. Ti ćeš im biti kralj, veliki si, jaki si, imas pažnju i zube...

— Sto kažeš? kako nas ona zadjeva? reče mi grof... Poznaješ li put, bako moja? upita je.

— Rajav prijevod riječi profesor. Vaideloti su bili litvanski barđi.

Po svemu onome što se iznijelo, čini mu se, da o postojanju slobodne ukrajinske republike nisu koje se strane ne sumnja, ali da dvije korporacije, takmičeci se jedna s drugom, tvrde svaka za se, da su one ovlaštene da zastupaju slobodnu ukrajinsku pučku republiku.

Na to Trockij izjavi, da pitanje, koja će od tih dviju organizacija imati vlast da konačno pregovara o željama ukrajinske republike, rješiće se po rezultatu utakmice između tih dviju organizacija.

Ministar spoljašnjih posala Czernin pridružio se Kühmannu na nazoru, da se pitanje o stajalištu što će ukrajinska delegacija zauzimati na pregovorima o miru, odredi do dok ne stigne Kijevska delegacija. Ali buduć da bi po njemu vrlo žalosno bilo, da se vrijeme uzaludno troši, predložio bi da međutim komisije za teritorijalna pitanja preuzmu svoj rad.

Prilike u Rusiji.

Kakove su prilike u Rusiji, to sada nije moguće prosuditi. Pojedine vijesti tako su nejasne, a među sobom protuslovne, da nije moguće stvoriti iz njih točan i ispravan sud. Kopenhaški krovovi, koji su dobro upućeni u ruske prilike, zaključuju iz činjenice, da je boljševička vlada zadržala saobraćaj s inozemstvom, te propušta samo vijesti «Petrogradske brzojavne agencije», da je u Petrogradu silno vreme, koje se još nije utisalo. No, po sudu istih krovova, taj će kaos u Rusiji u najgorjem slučaju samo odgovarati sklapanju mira, ali nipošto ga zaustaviti. Jedino je pitanje, hoće li ga skloputi boljševiki ili koja druga stranka,

Da je želja za mirom općenita, razabire se također iz proglaša, što su ga upravili ruskom narodu socijalni revolucionari raspušteni konstituante. Drva rečenica toga proglaša glasi: Zemlja treba mir. Nadalje se vidi, da boljševici nijesu donijeli mira, pa da su s toga razočarali očekivanja vojske; povrh toga otvorili su sve fronte, te potpuno izolirali Rusiju. Stoga valja s mesta obrazovati povjerenstvo, kojega članovi moraju biti pravi opunomoćenici s najopsežnijom punomoću da bez ovdakle sklope pošteni demokratski mir. Stajaču vojsku, veli proglašas dalje, valja rasputiti, a obranu granica povjeriti dobrovoljcima.

No hoće li izvanski mir pospremiti i unutrašnji, to je drugi posao. Po vijesti iz Zuricu izdano je ruski glavni štab zapovjed, da u oči proturevolucionarnog pokreta svih zborovi moraju biti pripravljeni, da se odazovu prvom nalogu vlade za istupanje.

Naročito je spor s Ukrayinom, koji će zadati teškej brigada sadašnjoj ruskoj vladi. Osnivač ukrajinske države, koja bi se imala odcijepiti od Rusije. Da omotu sustavan rad te Rade, boljševici su u Harkovu obrazovali novu središnju ukrajinsku Radu, u kojoj se ne nalazi nijedan Ukrayinac, već samo Rusi, a tu harkovsku Radu sada izdvajaju proti kijevskoj. Antagonizam stoga to više raste, a kijevska Rada, koja je po svom izazlansiju već gotovo dokrajčila mirovne pregovore sa centralnim vlastima i njihovim saveznicima, odredila je u noći od 23. o. m. demobilizaciju ukrajinske fronte. Ukrayinske čete pokorile su se toj odredbi, ali je opet došlo do oružanih sukoba između Ukrayinaca i boljševika. Kod Lucka se je stvar dapače tako zaostrišta, da je boljševički zapovjednik zamolio za pomoć austro-ugarske baterije, što je, dašto, odbijeno.

Sada se opet pojavit će treća opasnost, a to je osnutak anarhističke stranke. Ta je stranka ne samo u oporbi proti vlasti, već prijeti i diplomatiskim zastupnicima inozemstva, kojima šalje prijetiće listove, cineći ih odgovornima za sudbinu ruskih anarhisti, uapšenih u njihovim zemljama. Ulicaj te stranke, koja radi sasroma potajno, sve se više zamjećuje, a kako u vrijeme revolucije uvijek ima onaj pravac, koji u radikalizmu nadbija druge, tako nije ni ova nova opasnost na odmet.

Dodajemo li svemu ovome najnovije doga-

Ona mu pokaza rukom jedan dio od šume. — Ho ho! prihvati grof, a bareš? kako preko njega prelaziš? — Treba da znate, gospodine profesore, da su strane, put koje ona kaže, ima bareš kud nije prokrenuti puta, pravo jezero od kaluže pokriveno zelenom travom. Lani se jelen, kojega sam bio ranio, bacio u tu vratiju baru. Vidjeh ga kako polagahnog polagahnog upađa... Do dva minuta nijesu mu se vidjeli nego rozi; domalo svega nestane i dvoje moja paščadi s njim.

— No ja nijesam teška, reče baba hihištajući se.

— Bojim se da ti nije velika muka prijeti preko bareša jaščući na držalu od metle.

— Dešto kao gnjiv blisnu iz babinjeh očiju.

— Moj dobiti gospodar, reče opet rastežući glasom i šnijuhajući kao prosjaci, ne bi imao lulu duhanu da udjeliš siroti? — Bolje bi učinio, doda tišim glasom, da tražiš prelazak preko bareša, nego da ideš u Dowghielly.

— Dowghielly! zavika grof povrvenjevi. Što hoćeš da rečeš?

Ne mogu da ne opazim koliko ga ona riječ jako dirnu. Očeviđeno se smete; i da bi sakrio svoju smutnju mnogo se izmuči dok otvari duhan-kesu što mu višašo o balčaku lovačkog noža.

— Ne, ne iđi u Dowghielly! Nije za tebe bijela golubica. Zar ne, Pirkuns? — U onaj čas promoli joj se iz ogrlika stare kabane zmijinja glava i pruži joj se do uha. Zmija po svoj prilici naučena na majstoriju, micaše čeljustima kao da šapće.

— Kaže, da imam pravo, doda baba.

Grof joj stavi u ruku šaku duhanu. — Ti me poznaješ? upita je.

— Ne, moj dobiti gospodaru.

— Ne, moj dobiti gospodaru.

gjaje u Finskoj, te gotovo očiti rats s Rumunjskom onda je jasno, da današnje prilike u Rusiji idu putem posvemašnjeg raspada. Sada boljševici još syladavaju više ili manje sve poteškoće, ali kad tih neprilika bude sve više, hoće li boljševici moći, da odole svim svojim protivnicima?

Boj između boljševika i Ukrayinaca oko Lucka.

LUGANO, 30. Agence Bokans javlja iz Detrograda: Trodnevni boj između ruskih boljševika i Ukrayinaca oko Lucka svršio je s porazom boljševika. Ukrayinski vojnici Kijevskih centrala zapremili su grad. Boj bježe ljudi i zadao je jednima i drugima teških gubitaka.

Za boja sudjelovahu uspješno i ukrajinske letjelice.

Glas o porazu boljševika i vijesti o rumunjskoj ofenzivi kod Galaca učiniše u petrogradskim krugovima ogroman utisak.

Zlato proglašeno u Rusiji državnim monoponom.

PETROGRAD, 30. Vijest Agencije. Pučki povjerenici proglašiše zlato državnim monoponom. Zlatni predmeti koji su teži od 16 zlatnika moraju se izravno udržati, inače za mjesec dana će ih se zaplijeniti.

Zastupnička Kuća.

BEČ, 30. Zastupnička kuća primila je porez na ratnu dobit u obliku u kojem ga je gospodska kuća zadnji put odobrila.

Predračunski je odbor odobrio dodatak k državnom predračunu, što ga je jučer prikazao ministar finansija.

U predračunskom odboru.

BEČ, 30. Za rasprave o dodatku državnom predračunu ministar finančija Wimmer objavio je namjeru da izda beskamatni blagajnički uputnicu austro-ugarske banke, što sa tromjesečnim štetom na sesteromjesečnim rokovima. Sredstva koja će se tako namaći, staveće banka na raspolaženje obim državnim upravama sa onom istom kamatom staklom, koju ona sama ulagajće naknadno. Visoko okamčavanje namjerjavaće se jedino javnim svrham, za kojim se ovom ustanovom teži. Mogla bi se, naravno, i druga sredstva pokušati da se izbjegnu nove emisije za namirenje državne potrebe novca, jer poglavito poljodjelsko pučanstvo zadržava veliku količinu banknota, a jedino pospješivanjem kolonijama novca mogu se izbjegavati nove emisije banknota.

Zatim je odbor otršio poglavje «Ministrarske vijeće» pošto je ministar predsjednik Seidler priznao nuždu jedne upravne reforme, koja se revno proučava skupa sa ustanovom reformom.

Što se tiče izvestiteljevih opazaka o programu vlade, ministar predsjednik izjavlja, da vlada ima svoj program. Da ona ide za nekim ciljevima, proizlazi iz izjave što je ministar predsjednik učinio kad je obrazovao kabinet; ciljeve

grofa Szemiothe. U ovaj mi je čas prisjedila haljina iz Pariza. Biću tako lijepta, da me neće poznati.

Zatvorio se zastori. Uzlažeći uz kriče grof promunjaju iza Zubā. — Slobodno ne oblaži za mene prvi put ovu haljinu...

Predstavi me gospodjiji Dovgelijskoj, tetki panne Iwinske, te me ona vrlo uljubo primi i sa mnom se porazgovori o mojim posljednjim člancima u kraljevačkim Znanstvenim i književnim Novinama.

Gospodin profesor, reče grof, hoće da Vam se tuži na gospodinu Julku, što je gronu šalju s njim zbilja.

— Dijete je, gospodin profesore. Treba joj prostiti. Često me je svojom obijesti dovela do očajanja. Kad mi je bilo šesnaest godina, bila sam pametnja nego je ona od dvadeset; no ipak je u sebi dr broj dijete, i ima sva solidna svojstva. Poznaje vrlo dobro muziku, divno slika crteže, jednako lijepo govori francuski, njemački... Veze...

— I sláže stihove žmuðski! doda grof smijuci se.

— To ne može biti! povika gospodjija Dovgelska, te joj trebae pripovijetiti šalu njezine nečake.

koje je u toj izjavi naznačio, nije nikad pustio s voda.

Neka je — kaže ministar predsjednik — more slobodno, pa ćeće vidjeti kako se umijem voziti. Ali tragična je sudbina ove vlade ta, da ona mora da plovi nasred oluje, između hridi političke naravi, gotovo da rečem između posutih mina. A ipak vlada je išla svojim putem. O nepomišljenoosti ne može biti govora, zaista ne ni u političkom ni u gospodarskom obziru. Vlada će u skorije vrijeme pokazati, da ona uprav u gospodarskom obziru nastoji da vrlo pozitivno radi.

Na kraju odbor je otrisao ostala poglavljiva državnog predračuna, čije će drugo čitanje Kuća zapodjeti u utorku.

U Zastupničkoj Kući.

BEĆ, 30. Zastupnička je Kuća otrisla osnove o pretvaranju cesarske naredbe o liječničkom naknadnom njegovanju i praktičnom školovanju bolesnika i ranjenih vojnika; primila je sa 166 protiv 115 glasova prijedlog Stözlza, po kojemu cesarska naredba ima da izgubi svoju snagu tek onda kad odnosni zakon stupi na snagu.

Zastupnik Czaykowski položio je mandat.

UGARSKA-HRVATSKA.

U ugarskoj Zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 31. Ministar predsjednik Wekerle iznosi vladin program, koji, između ostalog, sadrži ove tačke:

Droštenje izbornog prava na podlozi koja odgovara istorijskom razvoju Ugarske; socijalna politika prema naprednom vremenu; razvoj pučkog obrazovanja; ujednostavljanje uprave; promicanje industrije.

Zatim reče Wekerle: Hoće li sadašnji pregovori o miru dovesti do općeg, trajnog mira, to danas ne mogu da kažem. Sigurno je, da je naša spremnost na mir iskrena i ozbiljna. Mi nećemo da osvajamo; mi smo gotovi da dognjemo do pravednog sporazuma, koji bi urođio trajnim miron, jedini je naš uvjet: nepovredivost našeg teritorija i ne-povredivost prava da uredimo naše unutrašnje poslove.

Doneseli skora budućnost mir ili nužnu borbu, jedno je ipak sigurno, da naš savez s Dječačkom hoćemo da uzdržavamo i jačamo. Politički savez s Dječačkom imao bi se jačati u gospodarskom pravcu.

Sto se tiče negode s Austrijom, to će budući parlament sasvim slobodno o tome odlučiti.

Financijsko stanje traži, da se iskoristi svaki izvor prihoda što se pruži, da se mogu namirati izdaci. Konsolidacija državnih dugova i obaljeno okamčivanje neophodne su pretpostavke da se uspostavi naša novčana vrijednost. Nužan je znatan porez na imovinu. Mi moramo nastojati, da za dugo vrijeme uklonimo opreke, što terete naš politički život. Ove su opreke: gospodarsko ocjepljenje i samostalnost vojske.

Sto se tiče gospodarskog ocjepljenja, ministar predsjednik podsjeća na to kako su se prilike zbog rata potresle, tako da je jedno poboljšavanje na novim osnovima izvanredno opasno. Rješavanje ovog pitanja prepusta se budućem parlamentu.

Upogled samostalnosti vojske, naš je cilj samostalno obrazovanje sa nacionalnog i gospodarskog gledišta jedne ugarske vojske, koja bi ponajvalje skupnu vojsku. Ovo naše nastojanje Njegovo Veličanstvo odobrava, uz čuvanje jedinstvenog vodstva, uprave i unutrašnje organizacije. Reforma će se moći izvesti, naravno, tek pošto svrši rat. Makar koliko se držali stajališta, da je pravno uređenje pitanja uprav stvar ugarskog naroda i vladara, ipak viša politička gledišta traže, da se ovo pitanje u nekim odnosima bistro sa austrijskom vladom.

Kad reforma bude gotova, paše one pregrade, koje su predstavljale državno pravnu zapreku usregišavanju naše političke snage.

Sjedinjenim silama i bez razlike stranaka, bićemo u stanju da razvijemo tako visoku gospodarsku djelatnost, koja je pretpostavka za sigurno jačanje i finansijski red.

Poslije ministra predsjednika govori grof Tisza, koji izjavljuje, da stranka rada zasad ne može da se odazove Wekerleovu pozivu, i to zbog pitanja o općim pravim glasima. Odnosna vladina zakonska osnova teško zabrinje njegovu stranku. Stranka rada nastojaće kolik god može, da se dogje do kompromisa. Dok ova stvar ne bude konačno razbistrena, stranka rada ostaje sa svom dosadašnjem stajalištu; ali će podupirati vladu u svakom pitanju koje bude služilo dobro domovine.

Polonyi izjavljuje, da svoje stajalište odvodi od izjave grofa Apponya.

Ministar nastave grof Apponyi izjavljuje na prema grofu Tiszi, a u dogovoru sa ministrom predsjednikom, da u pitanju izbornog prava ne prima staje uz kompromis. Ministar neće da naškodi odlikama svoje stranke; ipak misli, da ne bi mogao pred historijom biti odgovoran, kad bi u jednom pitanju, koje je za postojanje države tako strašno važno, kao što je pitanje vojske, propustio prigodu za izvanredno velik moralni i materijalni napredak naroda.

U narednoj sjednici on će potanko objasniti ova gledišta.

Rasprrava se prekida. Naredna sjednica u utorku.

Nova vladina stranka u Ugarskoj.

Dosađujući vladu podupirale su ove stranke: Apponyi-eva stranka sa 60, ustanovna stranka sa 24, Károlyi-eva stranka sa 24, pučka stranka sa 16, demokrati sa 5 i Serényi-eva grupa sa 10 članova. Broj zastupnika izvan stranaka iznosi neko 48. Novoj će se stranci priključiti u cijelosti po svoj prilici Apponyi-eva skupina i ustanovna stranka. Prema tome bi nova stranka brojila 100 do 130 članova. U ovaj se mah ne računa na to, da će se pridružiti i oporbene stranke. Oporba će udesiti svoje držanje prema tomu, kako će teći rasprrava o izbornom pravu.

Zasad su ostale nepopunjene dvije lisnice.

U ministarstvima bez lisnice namjeravaju se provesti neke preinake. Ministarstvo za izbornu reformu imalo bi se raspustiti i do konačnoga rje-

šenja osnove o izbornoj reformi kao zaseban odio prisajediniti s ministarstvom pravosugije. Djelokrug ministra Matvre grofa Esterházy-a odredit će se u jednom od narednih ministarskih vijeća. Isto će se tako tek naknadno odlučiti o popunjenu mesta državnih tajnika.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems povratio se danas poslige podne iz Splita u Zadar.

Previšnje odlikovanje.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo previšnje rješenjem od 15 januara o. g. premilostivo udostojilo učilištu kancelarijskom višem oficijelu na okružnom sudu u Kotoru Aleksandru Radoničiću, prigodom kad je na svoju molbu postavljen u trajno stanje mira, ratni križ IV. razreda za civilne zasluge u

Ratna odlikovanja.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo učilištu u priznane izvrsnog poštovanog rada u sanitetskoj službi u ratu općinskog liječnika dr. Petru Galzigni u Rabu i civilnom liječniku, obvezanu na narodni ustank, dr. Ljubu Klaiću zlatni križ za zasluge s krunom na traku kolajne za hrabrost.

Imenovanje.

Ministar se javne radnje imenovao je u državnoj gragjevnoj službi u Dalmaciji višeg gragjevog povjerenika inž. Vladimira Novakovića gragjevni savjetnikom, a mašin kog povjerenika Kosta Focke-a mašinskim višim povjerenikom.

Novi odvjetnik.

Gosp. dr Ante Medveš upisan je 28 januara u imenik odvjetnika, odvjetničke komore u Zadru, sa sjedištem u Benkovcu.

Za industrijalnu željeznicu.

Ministarstvo za željeznicu odobrilo je u načelu gragjevne osnovu za normalnu industrijalnu željeznicu od km 6.330 državne željeznicu Split-Knjin 2 1/2% opstjeće uskotračne industrijalne željeznicu Majdan-Vranjicu te je naređilo, da se zametne propisani postupak.

(Nješto povjerenstvo za političko ophodjenje i razglasnu raspravu sastati će se na 22 veljače u Splitu.

Dotični nacrti o zemljistima za otkop, iskazi puteva i potoka, i t. d. biće izloženi u općinskom uredu u Splitu od 4 do 19 veljače.

† Vladika Mitrofan Šević.

U Novom Sadu premijunje je u 64. godini života grčko-istočni bački vladika Mitrofan Šević. Pojnik je bio rodom iz Novoga Sada. Poslije srešnih teoloških i juričkih nauka postao je profesor bogoslovije u Zadru, a kasnije iguman manastira i profesor teologije u Karlovcu. Godine 1898. izabran je bačkim vladikom; god. 1908. otklonio je ponudjenu mu kandidaturu za metropolitu i patriarha. Pokojnik je bio odlikovan željeznicu Majdan-Vranjicu te je naređilo, da se zametne propisani postupak.

Dotični nacrti o zemljistima za otkop, iskazi puteva i potoka, i t. d. biće izloženi u općinskom uredu u Splitu od 4 do 19 veljače.

Radi promicanja svilarstva.

Radi promicanja svilarstva Namjesništvo je stalo uz sniženu cijenu celularno sjeme žute domaće vrste na raspolaganje onjema, koji bi se za ovogodišnje perioda njime bavili. Dotične prijave imaju se počinjeti, preko nadležnih poglavarnstava Namjesništva najdaleje do 15. marta o. g.

Da podupre tako racionalno uzgajanje svilenih buba, Namjesništvo je stavilo zanimanicima na raspolaganje potrebne sprave uz snažene cijene.

Pojeđnosti mogu se razabrali iz predzadnjega broja «Objavitelja dalmatinskog».

Pušaćima na znanje.

Na 5 do 14. o. m. razdavat će se duhan, u svim trafičkama u Zadru, u Arbanasima, na Brodarcu i na Voštanci. Svaki će pušaći imati pravo nabaviti sa ceduljom br. 3, 100 cigareta i 5 turica. Oni pušaći, koji sa ceduljom br. 1 i 2 nijesu još digli duhan, mogu ga i poslije 5 o. m. dignuti sve ske.

Prvi generali kvartirnici.

Na 5 do 14. o. m. razdavat će se duhan, u svim trafičkama u Zadru, u Arbanasima, na Brodarcu i na Voštanci. Svaki će pušaći imati pravo nabaviti sa ceduljom br. 3, 100 cigareta i 5 turica. Oni pušaći, koji sa ceduljom br. 1 i 2 nijesu još digli duhan, mogu ga i poslije 5 o. m. dignuti sve ske.

Noticia ai fumatori.

Na 5 al 14 corr. verrà messo in vendita il tabacco in tutti i traffici di Zara, Barcagno, Ceraria e di Borgo Erizzo. Ogni fumatore potrà col cedolino Nr. 3 acquistare, in una volta sola, 100 cigarette e 5 turice.

Quei fumatori che col cedolino N. 1 e 2 non hanno ancora acquistato tabacco potranno prelevarlo anche dopo il 5 corr. fino a tanto che esiste nel traffico tale scorta.

È giunto a conoscenza dell'autorità di finanza che diversi ebbero con inganno, a procurarsi legittimazioni per tabacco. Alcuni p. e. che non sono fumatori ottennero legittimazioni, altri parimenti la ottengono sebbene nati dopo il 1900, quindi dell'età di sotto i 18 anni. Alcuni hanno venduto la propria legittimazione a caro prezzo. Per questa ragione, l'autorità di finanza toglierà la validità delle obietive legittimazioni ed introdurrà nuove tessere, che verranno rilasciate sulla base di apposite dichiarazioni in iscritto, che dovrà produrre ogni fumatore.

Magla.

Ove smo sednice imali blago i toplo vrijeme ali osobito u jutro i u večer neobičnu maglu.

Budući meteorološki zavod izjavio je o razlozima sadašnjega neobičnoga vremena i o izgledima

promjene vremena ovo: Časovite vremenske prilike nemaju se smatrati t. zv. predpovješću. Toplina posljednjih dana nastala je uslijed izvanrednoga pritiska u zraku. Sa zapada i jugo-zapada došla je struja relativno toploga vjetra preko kontinenta. No se toplina neće održati. Doljnji su slojevi zraka ohlađili, te su prezasićeni vlagom. Budući da su gornji slojevi još uvijek topliji, jasno je od kuda je to gusta i teška magla pritisla zemlju. To se redovito dogaja, kad su doljni slojevi hladniji od gornjih slojeva, a osim toga i kad su prenasićeni vlagom.

Crveni Križ — Croce Rossa.

Le Loro Eccellenze Catterina e Luigi nobile de Benedetti nella ricorrenza dell'anniversario di una grave sventura in famiglia rimettendo alla Croce Rossa Austriaca, sede in Zara, l'importo di corone cinquanta (50).

- Radni sutrašnjeg blagdana list izlazi danas na dvije stranice -

RAZLIČITE VIJESTI

Novi zlatni i srebrni novac.

U sjednici austrijske zastupničke kuće podnesen je zakon o kovanju zemaljskog zlatnog i srebrnog novca u krunskoj vrijednosti. Zlatni će novac od 20 i 10 K imati na prednjoj strani pojsje česarske skraćene natpis: «Carolus D. G. Imperator Austriae, Rex Bohemiae, Galiciae, Illiriae etc. et Apostolicus Rex Hungariae», a na drugoj strani mali grb austrijskih zemalja s oznakom vrijednosti 20, odnosno 10 Cor., te godina kovanja. Na rubu će biti u skraćenom obliku vladareva lozinka: «Pace belloque omnia pro patria cum populo meo». Zlatnici po 20 K imati će u promjeru 21 mm, a po 10 K 19 mm.

Jednokrunke će imati na prednjoj strani kraljevo poprsje, na drugoj strani carsku krunu, oznaku vrijednosti i godinu kovanja. Na rubu će biti skraćene riječi: «Pace belloque omnia pro patria cum populo meo».

Petokrunke imati će na prednjoj strani vladarevo poprsje s navedenim opisom, a na drugoj strani mali grb austrijskih zemalja s oznakom vrijednosti 5 Cor., te godinu kovanja. Na rubu će biti već spomenuta lozinka. Slično je i sa dvo-krunašima.

Namjenski brašno za Austriju.

«Neue Freie Presse» donosi: Vlada je posljednjih dana bila prinudjena smanjiti obrok brašna. Radi toga obratila se austrijska vlada na savezničku se odzvatu, da se neće jednostrano raspoređivati na prečišćenim zemljama, a na drugoj strani mali grb austrijskih zemalja s oznakom vrijednosti 5 Cor., te godinu kovanja. Da rubu će biti već spomenuta lozinka. Slično je i sa dvo-krunašima.

Namjenski brašno za Austriju.

«Neue Freie Presse» donosi: Vlada je posljednjih dana bila prinudjena smanjiti obrok brašna. Radi toga obratila se austrijska vlada na savezničku se odzvatu, da se neće jednostrano raspoređivati na prečišćenim zemljama, a na drugoj strani mali grb austrijskih zemalja s oznakom vrijednosti 5 Cor., te godinu kovanja. Da rubu će biti već spomenuta lozinka. Slično je i sa dvo-krunašima.

Na jugo-zapadu od Asiaga bjeđe odbijen neprijateljski zagon. Na istočnom dijelu Asijske visoravni borbena se djelatnost ograničila na življene artiljeriske bojeve. Broj ljudi zarobljenih u zadnjim bojevima poskočio je na 15 oficira i